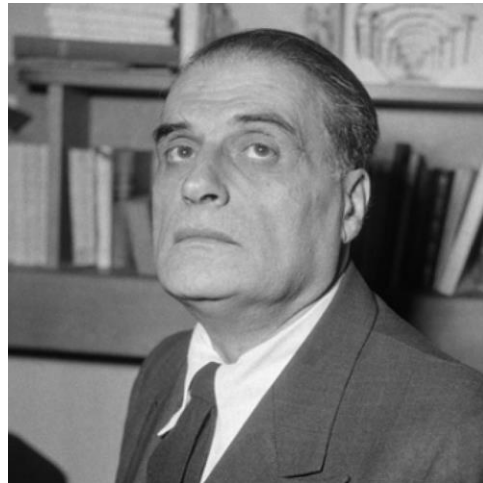

Curs 2023/24

ELS CRIMINALS

Ferdinand Bruckner

**Dimecres 29 de
maig a les 7 de
la tarda**

Coordina:
Magda Bosc i
Rocamora

Theodor Tagger (Sofia, 1891 — Berlín, 1958) va ser un dramaturg i director teatral austríac que escriví amb el pseudònim de **Ferdinand Bruckner**.

Va publicar diverses col·leccions poètiques i va fundar la revista *Marsyas* on publicà obres d'autors com Alfred Döblin o Hermann Hesse. El 1922 va fundar Renaissance Theater a Berlín. Líder l'avantguarda teatral al seu país, va exiliar-se a França i als Estats Units durant l'ascens del nazisme on va escriure diverses obres crítiques amb el feixisme. Després de la guerra va tornar a Berlín on va treballar d'assessor al teatre Schiller.

Crítica entusiasta apareguda al diari alemany *Vorwärts*

No se sap si el nom de Ferdinand Bruckner significa un home, una

dona, o una societat d'autors. Però el que és segur és que Bruckner ha fet brillar la peça criminal tan popular als cines i als teatres de barri en donar-li una nova forma. Ha restituit a aquest gènere associat a la plebs el seu valor literari i moral. *Els criminals*, el destí dels quals ens mostra Bruckner, són víctimes innocents de la societat i de la justícia i per tant, màrtirs simpàtics.

Una mare preocupada sostreu joies valuoses per enviar els seus fills a escoles bones. Un home jove i honrat roba diners per alliberar una dona infeliç de l'infern que és el seu matrimoni. Un homosexual abatut per la crueltat de les persones normals cau en mans de xantatgistes i comet perjuri perquè el seu company sentimental no vagi a la presó. Una taquígrafa desesperada es tira a l'aigua amb el seu nadó il·legítim perquè no pot suportar més la tuberculosi i la por a passar gana. Una cuinera rabassuda i de pits grans escanya la rival, una tavernera, perquè li pren el seu amant adorat.

La sostracció de la mare i el robatori del jove són castigats. La taquígrafa desesperada ha d'anar vuit anys a la presó, ja que els jutges només consideren que comet infanticidi, no que ella mateixa volia acabar també amb la seva vida. L'assassinat de la dona per part de la cuinera queda sense descobrir. I en el seu lloc condemnen a mort l'amant, qui no pot provar cap coartada.

En el segon acte es tracten tots aquests processos, mitjançant un procediment de sumari escandalós. Fins i tot els jutges i fiscals benivolents es revelen com a idiotes. Així és com ataca el dramaturg

la justícia i només una minyona amb molt poc seny és capaç de deixar com un drap brut els jerarques dels jutges amb la seva toga. Un innocent acaba sota la destal del botxí i a un il·lús malalt i amb els sentits pertorbats el tanquen a la presó. Una pluja de burla i menyspreu cau al damunt dels guardians de la justícia, cruels i estrets de mires com són. Qui consideri instintivament que la justícia és corrupta, venjativa i perillosa en general es convertirà amb aquesta experiència en un enemic acèrrim de qualsevol empresa moderna que tingui a veure amb la justícia. Aquesta tendència sempre cala a la platea, inclús entre els admiradors de les institucions estatals.

En els darrers anys, tant en la vida com en el teatre han tingut lloc molts processos judicials, però mai s'havien vist dictar tantes sentències equivocades. Per això aquestes escenes judicials han tingut un èxit aclaparador.

La cuinera assassina és, a més, una dona especialment tràgica. Comet l'assassinat per l'amor sobrehumà que sent, ja que el seu Gustav l'ha enganyat amb quatre dones més. Però com que el sentiment religiós del seu cor i l'impuls de la sang només li permetien creure en una fidelitat incondicional per part de l'home, delata l'amant amb una tossuderia gairebé fanàtica. I així, lliurant l'home al botxí, es venja de l'engany que la seva grandiosa intimitat ha patit. Però llavors, quan el cap d'ell ha de caure de veritat, li fallen les forces. Es pren verí.

Tots aquests fets terribles i tristos succeeixen en escenes curtes. Ens assabentem de tot a través de diàlegs extremadament breus. És amb molt talent que es prepara l'emoció a nivell dramàtic. I amb molta força que es desperta la curiositat del públic. Heinz Hilpert, el director, se serveix per això dels millors artistes. Lucie Höflich va interpretar la cuinera tràgica amb tanta autenticitat, amb tanta substància i d'altra banda tan monstruosa i fantasmal que només li podem dedicar paraules efusives d'agraïment pel seu art. Hans Albers va estar excel·lent com a faldiller que presumeix de les seves conquestes. Maria Fein, el desig en persona, Käte Lenz, la noia més directa i desimbolta del poble, quan es ventila els jutges amb els seus cervells encarcerats. I són molts altres els que també han contribuït a l'èxit de l'obra.

Sens dubte Bruckner persegueix tenir l'efecte més gran o fins i tot més brutal. Però ho fa sempre amb intel·ligència i bons principis, i aquesta obra, a més, l'ha construïda amb extrema habilitat. Al final es va cridar l'autor desconegut que tampoc es va mostrar aquesta vegada.

Els criminals Ferdinand Bruckner

- Direcció i dramaturgia **Jordi Prat i Coll**
 - Sala Gran del TNC

***Els criminals* ens interpel·la sobre quin grau de criminalitat estem disposats a assumir i sobre què entenem per just i què no**

Els criminals de Ferdinand Bruckner s'estrena al TNC en una versió de Jordi Prat i Coll que, després d'*Els Jocs Florals de Canprosa* i de *La Rambla de les floristes*, promet tornar-nos a sorprendre.

Un reguitzell de personatges que comparteixen edifici han comès un seguit de delictes que posaran al descobert els errors de la justícia i els límits de les administracions amb l'ús i abús del poder.

Una obra crítica i plena d'intriga que planteja temes com l'avortament, els delictes de llibertat sexual, la pena de mort o la corrupció i l'arbitrarietat de la justícia.

Amb

Eric Balbàs, Joan Carreras, Jan D. Casablanca, Carme Milan, Neus Pàmies, Cristina Plazas, Maria Rodríguez, Carles Roig, Maria Santallusia, Kathy Sey, Lluís Soler, Marc Tarrida Aribau, Guillem Valverde

**25 de Maig,
Trobada de Clubs de Lectura de
Llegir el Teatre de Catalunya**